

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Bekir Bozdağ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla dilerim.

Filiz Kerestecioğlu
İstanbul Milletvekili

Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde ilçeye yönelik ağır saldırılar sonucu yaşamını yitiren 115 vatandaşın cenazelerinin otopsi ve kimlik tespit işlemleri, Silopi'deki Habur soğuk hava deposunda ve nakledildikleri Urfa, Antep, Mardin illerinde devam etmektedir.

Kimlik tespiti ve otopsi işlemleri için cenazelerin nakledildiği merkezlerde bulunan avukatların ilettiği bilgilere göre; yetkililer, "morglarda bulunan cenazelerden kimlik tespiti için alınan numuneler ile ailelerden alınan numunelerin eşleştirmelerinin yapılabilmesi için alınan kan örneklerinin gönderilmesi, üzerinde çalışılması ve sonuç alınmasının uzun süre alacağı ve cenazelerde kurtlanma ve çürümenin başladığı" gerekçesiyle hemen defin işlemi yapacaklarını bildirmişlerdir. Diğer yandan, cenazelerin bulunduğu merkezlerin bazılarında, otopsi işlemleri sırasında müdahil avukatlar tarafından getirilen hekimlerin otopside bulunmalarının engellendiği de avukatlarca tarafımıza iletilmiştir.

Adli Tıp Kurumu Uygulama Yönetmeliği'ne göre, gömü işleminin yapılabilmesi için cenazenin kimliğinin tespit edilmiş olması gerekmektedir. Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 86. maddesinin 1. fıkrasına göre engelleyici sebepler olmadıkça ölü muayenesinden veya otopside önce ölünün kimliği her suretle ve özellikle kendisini tanıyanlara gösterilerek belirlenir. Yine CMK'nin 87. maddesi kapsamında müdahil veya vekil tarafından getirilen hekimlerin otopside bulunma hakkı mevcuttur.

Fakat, tarafımıza ulaşan bilgilere göre Cizre'de yaşamını kaybeden vatandaşların kimlik tespiti ve otopsi işlemleri usulüne uygun biçimde yapılmamaktadır. AİHM, Türkiye'ye ilişkin aldığı birçok kararda, otopsilerin yetersizliğine vurgu yapmış, uluslararası protokollere uygun otopsi işlemlerinin ve etkin bir soruşturmanın yapılmadığını belirterek Türkiye'nin AİHS'nin 2. maddesi uyarınca vatandaşların yaşam hakkını korumak için pozitif yükümlülüklerini yerine getirmediği sonucuna varmıştır.

AİHM'in kararlarında atıfta bulunduğu Minnesota Protokolü, insan hakları ihlalleri ve işkence sonucu meydana geldiği düşünülen ölümlerde otopsi sırasında uyulması gereken kuralları ayrıntılı biçimde açıklamakta, her şüpheli ölüm için soruşturma açılması ve bu soruşturmanın yeterli bir otopsiyi içermesi, otopsinin ehil kişilerce yapılması, ve soruşturma sonuçlarının otopsi raporu dahil olmak üzere kamuoyuyla paylaşılması gereğini açıkça belirtmektedir.

Bu bağlamda;

1. Cizre’de güvenlik güçlerinin “operasyonu” sonucu kaç vatandaşımız hayatını kaybetmiştir?
2. Hayatını kaybeden vatandaşların cenazeleri hangi illere sevk edilmiştir? Cenazelerin illere göre dağılımı nasıldır?
3. Cenazelerin otopsileri hangi hastane ve kurumlarda yapılmaktadır?
4. Söz konusu kurumlar, kimlik tespiti ve otopsi işlemleri tamamlanıncaya kadar cenazelerin sağlıklı koşullarda korunmasını temin edecek fiziki koşullara sahip midir?
5. Ceza Muhakemesi Kanunu ve Adli Tıp Kurumu Uygulama Yönetmeliği hükümleri gereği cenazelerin kendisini tanıyanlara gösterilmesi ve gömü işlemi öncesi ailelerden alınan numuneler ile cenazelerin numunelerinin eşleştirilerek kesin kimlik tespitinin yapılması zorunlu iken, cenazelerin kimlik işlemleri tamamlanmadan defnedileceğinin müdahil avukatlara bildirildiği doğru mudur?
6. Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca, müdahil veya vekil tarafından getirilen hekimlerin de otopside bulunmaları gerekmesine karşın otopsilere söz konusu kişilerin alınmadığı iddiaları doğru mudur?
7. Söz konusu iddialar doğru ise, Bakanlığınız, Minnesota Protokolü gibi uluslararası bağlayıcı metinler ile Ceza Muhakemesi Kanunu ve Adli Tıp Kurumu Uygulama Yönetmeliğini ihlal eden yetkililer hakkında soruşturma başlatacak mıdır?